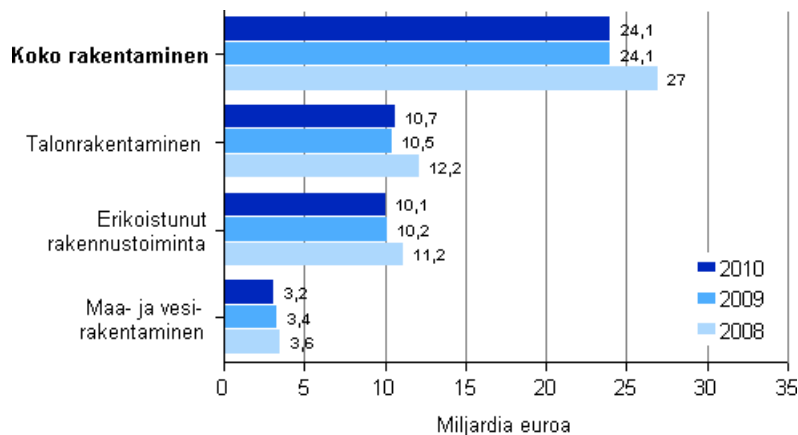

Rakentamisen tilinpäätöstilasto 2010

Rakentamisen liikevaihto säilyi ennallaan vuonna 2010

Tilastokeskuksen mukaan rakentamisen liikevaihto oli 24,1 miljardia euroa vuonna 2010. Liikevaihto supistui 69 miljoonaa euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Rakentamisessa pk-sektorin merkitys on suuri. Liikevaihdosta sen osuus oli 61,9 prosenttia. Pk-sektorin liikevaihto supistui 241 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta ja oli 14,9 miljardia euroa vuonna 2010. Samalla suurten yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 171 miljoonaa euroa 9,2 miljardiin.

Rakentamisen liikevaihto toimialoittain 2008–2010

Rakentamisen alatoimialoista liikevaihto kasvoi vain talonrakentamisessa, jossa liikevaihtoa kertyi 165 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna, yhteensä 10,7 miljardia euroa. Suhteellisesti eniten liikevaihto supistui maa- ja vesirakentamisessa, jossa liikevaihto jäi 4,3 prosenttia pienemmäksi kuin edellisenä vuotena.

Vuonna 2010 rakentamisen kannattavuuden tunnusluvusta käyttökateprosentti oli heikompi kuin kertaakaan 2000-luvulla. Käyttökate kertyi 7,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Edelliseen vuoteen verrattuna se heikkeni prosenttiyksikön verran. Samalla nettotulos heikkeni 0,8 ja kokonaistulos 0,4 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta.

Pk-yritysten käyttökate oli 9,1 prosenttia liiketoiminnan tuotoista heiketen puolitoista prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Netto- ja kokonaistulokset heikkenivät noin prosenttiyksikön verran.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä ja virallisilla tilinpäätöstiedoilla.

Sisällys

Rakentaminen 2010.....	4
1. Liikevaihto.....	4
2. Kannattavuus.....	4
3. Rahoitus.....	6
4. Investoinnit.....	8
5. Henkilöstö.....	8

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Rakentamisen tuloksen muodostuminen 2010.....	10
Liitetaulukko 2. Rakentamisen taseet 2010.....	10
Liitetaulukko 3. Rakentamisen tunnusluvut 2010.....	11

Kuviot

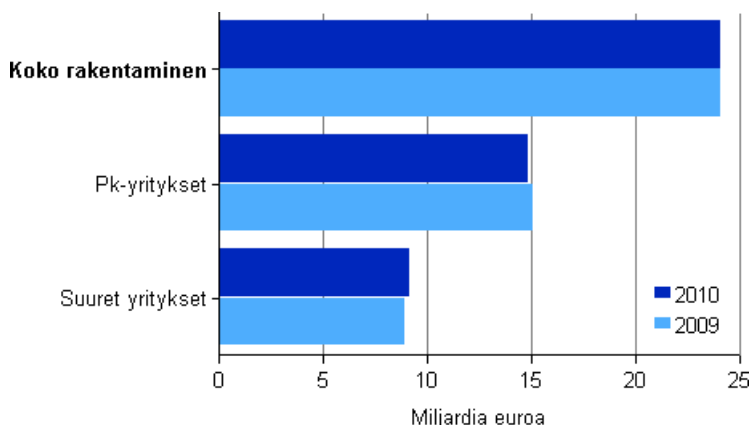
Kuvio 1. Rakentamisen liikevaihto suuruusluokittain 2009–2010.....	4
Kuvio 2. Rakentamisen toimintakulut ja käyttökate 2010.....	4
Kuvio 3. Rakentamisen kannattavuus 2000–2010.....	5
Kuvio 4. Rakentamisen nettotulos toimialoittain 2009–2010.....	5
Kuvio 5. Rakentamisen kannattavuus suuruusluokittain 2010.....	6
Kuvio 6. Rakentamisen vieraan pääoman takaisinmaksuaika 2000–2010.....	6
Kuvio 7. Rakentamisen omavaraisuusaste toimialoittain 2008–2010.....	7
Kuvio 8. Rakentamisen kokonaispääoman tuotto toimialoittain 2009–2010.....	7
Kuvio 9. Rakentamisen aineelliset investoinnit toimialoittain 2008–2010.....	8
Kuvio 10. Rakentamisen henkilöstö toimialoittain 2008–2010.....	8
Kuvio 11. Rakentamisen jalostusarvo ja henkilöstökulut 2000–2010.....	9
Rakentamisen tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	12

Rakentaminen 2010

1. Liikevaihto

Rakentamisen liikevaihto oli Tilastokeskuksen mukaan 24,1 miljardia euroa vuonna 2010. Liikevaihto supistui 69 miljoonaa euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Yritysten lukumäärä kasvoi hieman ja oli 41 400. EU:n määritelmän mukaisia pk-yrityksiä oli 41 200.

Kuvio 1. Rakentamisen liikevaihto suuruusluokittain 2009–2010

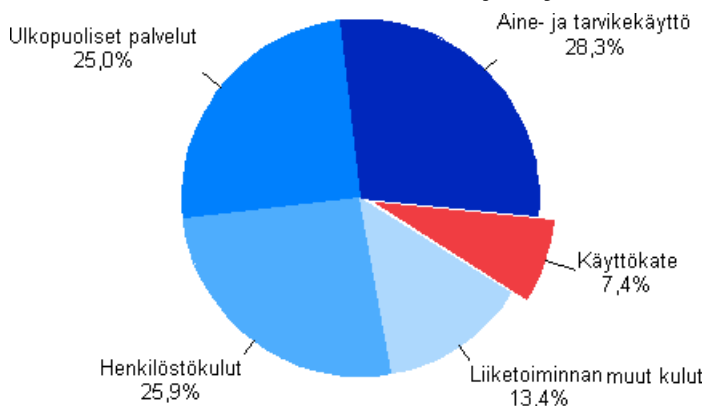
Rakentamisessa pk-sektorin merkitys on suuri. Liikevaihdosta sen osuus oli 61,9 prosenttia ja henkilöstöstä 73,2 prosenttia. Pk-sektorin liikevaihto supistui 241 miljoonaa euroa ja oli 14,9 miljardia. Samalla suurten yritysten liikevaihto kasvoi 171 miljoonaa 9,2 miljardiin.

Rakentamisen liikevaihdosta 44,4 prosenttia tuli talonrakentamisesta, 42,1 prosenttia erikoistuneesta rakennustoiminnasta ja 13,5 prosenttia maa- ja vesirakentamisesta. Alatoimialoista liikevaihto kasvoi vain talonrakentamisessa, jossa liikevaihtoa kertyi 165 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna, yhteensä 10,7 miljardia euroa. Maa- ja vesirakentamisen liikevaihto supistui 147 miljoonaa ja erikoistuneen rakennustoiminnan 88 miljoonaa euroa vuonna 2010.

2. Kannattavuus

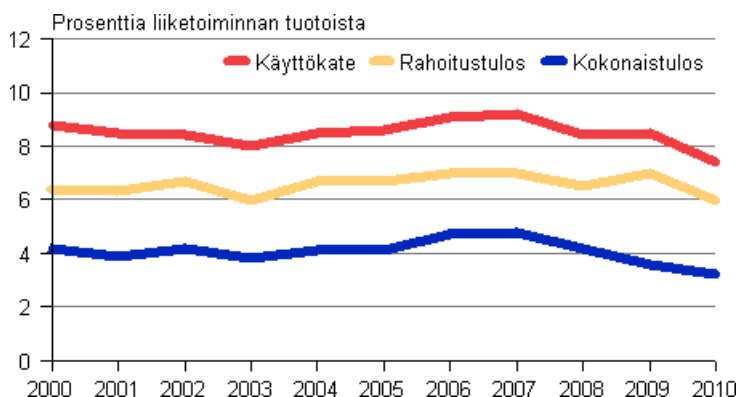
Vuonna 2010 rakentamisen kannattavuuden tunnusluvusta käyttökateprosentti oli heikompi kuin kertaakaan 2000-luvulla. Käyttökate kertyi 7,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Edelliseen vuoteen verrattuna se heikkeni 1,1 prosenttiyksikköä.

Kuvio 2. Rakentamisen toimintakulut ja käyttökate 2010

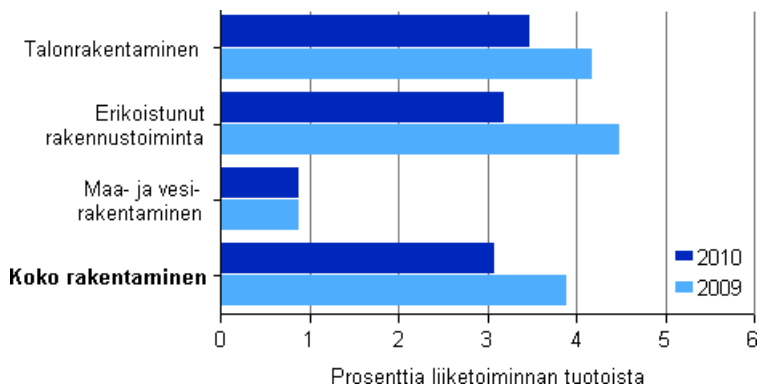
Yritysten liiketoiminnan tuotot supistuivat edellisestä vuodesta 39 miljoonaa euroa. Samalla varsinaisen toiminnan kulut kasvoivat 233 miljoonaa ja veivät 92,6 prosenttia tuotoista. Varsinkin ulkopuolisten palvelujen osuus kasvoi merkittävästi. Vuonna 2010 niihin käytettiin 25 prosenttia liiketoiminnan tuotoista eli 1,7 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin. Pääoma- ja rahoituskulujen kattamiseen jäi 1,8 miljardia euroa, mikä oli 272 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 3. Rakentamisen kannattavuus 2000-2010

Rahoitustuotot vähenivät edellisestä vuodesta 97 miljoonaa euroa, samalla myös rahoituskulut pienenevät 78 miljoonaa euroa. Nettotulos heikkeni 0,8 prosenttiyksikköä ja oli 3,1 prosenttia tuotoista. Kokonaistulos jäi puoli prosenttiyksikköä edellisen vuoden tasosta ja oli 3,2 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Tilikauden tuloksena syntyi voittoa 1,2 miljardia euroa, mikä oli 78 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin.

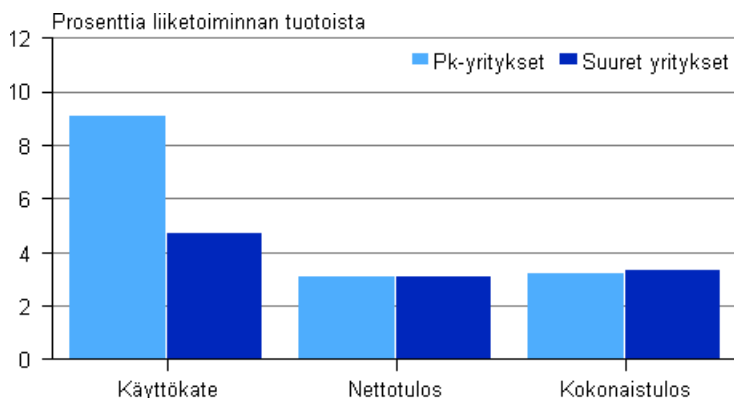
Kuvio 4. Rakentamisen nettotulos toimialoittain 2009–2010

Rakentamisen alatoimialoista kannattavuus heikkeni eniten erikoistuneessa rakennustoiminnassa, jonka kannattavuuden tunnusluvut laskivat kautta linjan lähes puolitoista prosenttiyksikköä. Käyttökate kertyi 882 miljoonaa euroa eli 8,6 prosenttia tuotoista. Kannattavuus heikkeni myös talonrakentamisessa, jonka kannattavuuden tunnusluvut olivat prosenttiyksikön verran heikompia kuin edellisenä vuotena. Käyttökate, joka oli 6,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista, kertyi 680 miljoonaa euroa, lähes 100 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Toiminta tuotti voittoa 434 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia tuotoista.

Maa- ja vesirakentamisen varsinaisen toiminnan kannattavuus heikkeni käyttökateella mitattuna 0,3 prosenttiyksikköä 7,3 prosenttiin tuotoista. Nettotulos pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli 0,9 prosenttia tuotoista. Satunnaisten erien positiivisesta vaikutuksesta johtuen kokonaistulos vahvistui prosenttiyksiköllä ollen 1,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Tilikauden tulos oli 1,5 prosenttia tuotoista. Voittoa kertyi 48 miljoonaa euroa.

Kuvio 5. Rakentamisen kannattavuus suuruusluokittain 2010

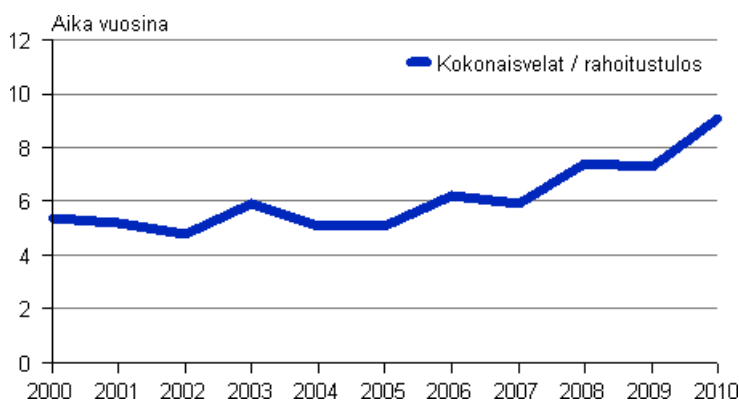

Pk-sektorin kannattavuus heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna, mutta se oli kuitenkin parempi kuin suurten yritysten. Pk-sektorille kertyi käyttökate 1,4 miljardia euroa eli 9,1 prosenttia tuotoista. Käyttökateprosentti heikkeni 1,5 prosenttiyksikön verran edellisvuodesta. Samalla netto- ja kokonaistulokset heikkenivät prosenttiyksikön verran vuotta aiemmasta ja olivat kumpikin hieman yli 3 prosenttia tuotoista vuonna 2010. Voittoa pk-sektorin toiminta tuotti vajaan miljardin, mikä oli 150 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suurten yritysten käyttökateprosentti heikkeni 0,3 prosenttiyksikköä ja oli 4,7 prosenttia liikevoiminnan tuotoista. Nettotulos heikkeni 0,4 prosenttiyksikköä. Kokonais- ja tilikauden tulokset kohosivat 0,7 prosenttiyksikköä edellisen vuoden tasosta ja olivat kumpikin 3,3 prosenttia tuotoista. Suurten yritysten voitto kasvoi 72 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta ja sitä kertyi 305 miljoonaa euroa.

3. Rahoitus

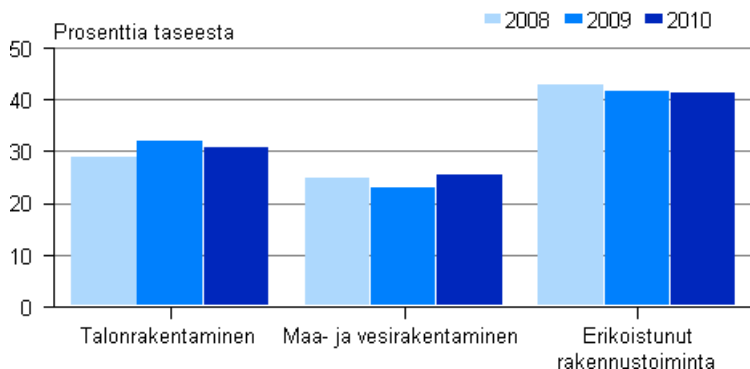
Rakentamisen taseen loppusumma kasvoi runsaalla miljardilla eurolla edellisvuodesta ja oli 22 miljardia euroa vuonna 2010. Kokonaisvelkojen suhteellinen osuus liikevaihdosta kasvoi 2,9 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja oli 56 prosenttia. Omavaraisuusaste oli miltei edellisen vuoden tasolla 34,7 prosentissa taseesta.

Kuvio 6. Rakentamisen vieraan pääoman takaisinmaksuaika 2000–2010

Rakentamisen kokonaisvelat eli vieras pääoma ja pakolliset varaukset vähennettynä ennakkomaksuilla olivat 13,2 miljardia euroa. Kokonaisvelat olivat 650 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2010 rahoitustulos oli 1,4 miljardia euroa, tällä summalla yritykset saivat maksettua vuoden 2010 velkansa 9,1 vuodessa. Edellisvuonna velkojen takaisinmaksuaika olisi ollut runsaat 7 vuotta.

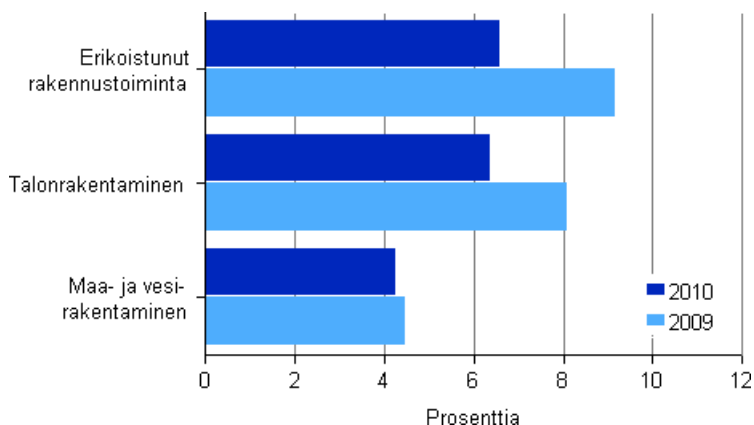
Kuvio 7. Rakentamisen omavaraisuusaste toimialoittain 2008–2010

Rakentamisen alatoimialoista talonrakentamisen rahoitusasema heikkeni. Omavaraisuusaste laski 1,3 prosenttiyksikköä 30,8 prosenttiin taseesta ja samalla kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat 3 prosenttiyksikköä ja olivat 58 prosenttia. Maa- ja vesirakentamisen omavaraisuusaste kohosi 2,3 prosenttiyksikköä edellisvuodesta 25,4 prosenttiin taseesta ja kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat 1,5 prosenttiyksikköä 60,4 prosenttiin. Kokonaisvelkojen suhde liikevaihtoon kasvoi myös erikoistuneessa rakennustoiminnassa ja ne olivat 52,5 prosenttia, omavaraisuusaste pysytteli edellisvuoden tasolla 41,4 prosentissa taseesta.

Pk-sektorin omavaraisuusaste vahvistui 0,4 prosenttiyksikköä, mutta samalla kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat 1,2 prosenttiyksikköä. Suurten yritysten rahoitusasema heikkeni pk-sektoria voimakkaammin, omavaraisuusaste heikkeni lähes prosenttiyksikön verran 31 prosenttiin taseesta. Kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat melkein 5 prosenttiyksikköä ja olivat 76,7 prosenttia. Euromääräisesti kokonaisvelat kasvoivat suurilla yrityksillä 570 miljoonaa euroa ja olivat 7 miljardia euroa vuonna 2010.

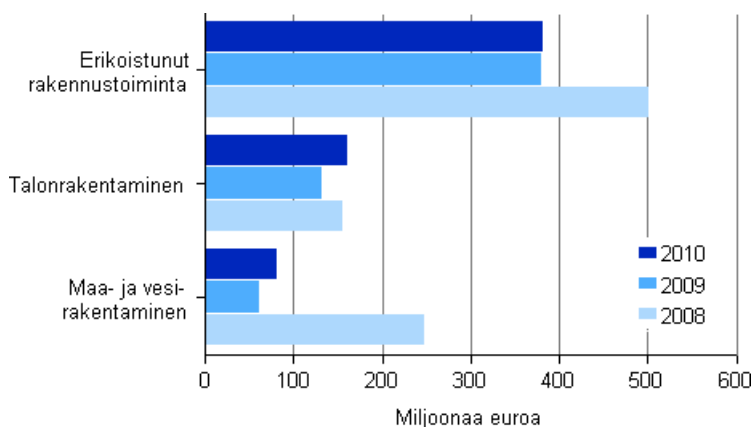
Kuvio 8. Rakentamisen kokonaispääoman tuotto toimialoittain 2009–2010

Rakentamisessa toimintaan sitoutuneelle pääomalle tuli 6,2 prosentin tuotto vuonna 2010. Vuotta aiemmin kokonaispääoman tuottoprosentti oli 8,1. Pk-sektorilla tuotto jäi 2,6 prosenttiyksikköä alle edellisvuoden tason ja oli 7,7 prosenttia.

4. Investoinnit

Kuvio 9. Rakentamisen aineelliset investoinnit toimialoittain 2008–2010

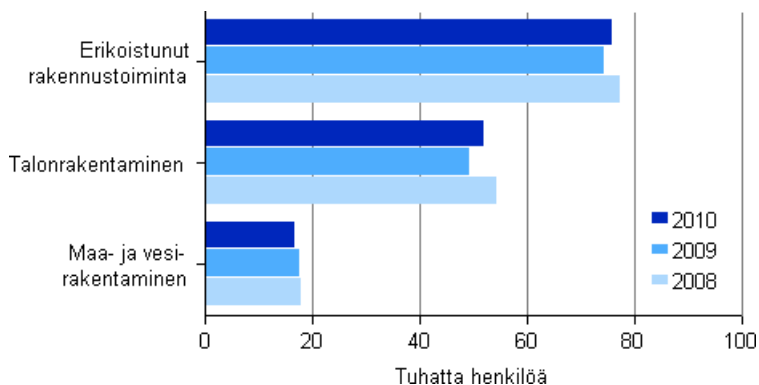

Vaikka rakentamisen liikevaihto hieman supistui ja kannattavuus heikkeni vuonna 2010, toimialalla investoitiin aineelliseen käyttöomaisuuteen hieman enemmän kuin edellisellä vuonna. Investointien määrä oli 628 miljoonaa euroa. Liikevaihtoon suhteutettuna investoinnit olivat 2,6 prosenttia, edellisellä vuonna ne olivat 2,4 prosenttia. Valtaosa rakentamisen investoinneista tehtiin pk-sektorilla, jossa ne olivat 546 miljoonaa euroa. Suurten yritysten investoinnit olivat 83 miljoonaa euroa, mikä oli 34 miljoonaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Suhteellisesti eniten investoitiin erikoistuneessa rakennustoiminnassa, jossa investoinnit olivat 3,8 prosenttia suhteessa liikevaihtoon. Talonrakentamisen investoinnit olivat 162 miljoonaa euroa eli 1,5 prosenttia liikevaihdosta.

5. Henkilöstö

Rakentaminen työllisti 145 500 henkilöä vuonna 2010. Henkilöstön määrä kasvoi edellisvuodesta 3 500 henkilöä. Suurin muutos oli talonrakentamisessa, jossa henkilöstön määrä kasvoi 2 700 henkilöllä. Erikoistuneeseen rakennustoimintaan tuli 1 600 työpaikkaa lisää. Maa- ja vesirakentamisen henkilöstön määrä väheni lähes tuhannella henkilöllä.

Kuvio 10. Rakentamisen henkilöstö toimialoittain 2008–2010

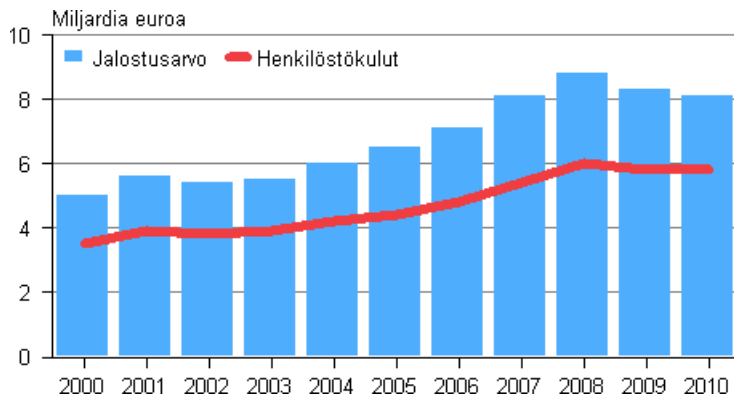

Henkilöstöstä hieman yli puolet työskenteli erikoistuneessa rakennustoiminnassa, 36 prosenttia talonrakentamisessa ja 11,6 prosenttia maa- ja vesirakentamisessa. Yhteensä palkkoja ja muita henkilöstökuluja maksettiin 5,8 miljardia euroa, mikä oli 84 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta oli 24,3 prosenttia.

Pk-sektorin palveluksessa oli 107 000 ja suurten yritysten 39 000 henkilöä. Vuonna 2010 pk-sektori työllisti 3 500 henkilöä enemmän kuin edellisellä vuonna. Pk-sektorin maksamat palkat ja muut henkilöstökulut

kasvoivat 79 miljoonaa euroa edellisvuodesta ja olivat 3,9 miljardia euroa. Suurilta yrityksiltä kului henkilöstömenoihin lähes 2 miljardia euroa, 5 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kuvio 11. Rakentamisen jalostusarvo ja henkilöstökulut 2000–2010

Rakentamisen jalostusarvo oli 8,1 miljardia euroa vuonna 2010. Se laski edellisvuodesta 180 miljoonaa euroa. Jalostusarvosta kului 72,2 prosenttia henkilöstökulujen kattamiseen.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Rakentamisen tuloksen muodostuminen 2010

TULOKSEN MUODOSTUMINEN	F Rakentaminen yhteensä	41 Talonrakentaminen	42 Maa- ja vesirakentaminen	43 Erikoistunut rakennustoiminta
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
Liikevaihto	24 064 084	10 674 341	3 246 110	10 143 633
Liiketoiminnan muut tuotot ¹⁾	236 387	111 704	12 196	112 486
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	24 300 471	10 786 045	3 258 306	10 256 120
Aine- ja tarvikkeikäyttö	-6 885 012	-2 915 933	-753 719	-3 215 360
Ulkopuoliset palvelut	-6 066 824	-3 660 965	-997 801	-1 408 058
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	-5 838 987	-2 079 510	-850 199	-2 909 278
Laskennallinen palkkakorjaus	-445 187	-130 117	-8 401	-306 669
Liiketoiminnan muut kulut ²⁾	-3 402 786	-1 353 210	-513 451	-1 536 125
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	137 316	33 430	102 498	1 387
KÄYTTÖKATE	1 798 991	679 740	237 233	882 017
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-705 065	-140 755	-133 646	-430 664
LIIKETULOS	1 093 926	538 985	103 588	451 353
Rahoitustuotot	398 095	83 863	35 022	279 211
Rahoituskulut	-403 560	-114 707	-81 167	-207 686
Verot	-344 194	-126 420	-27 191	-190 583
NETTOTULOS	744 264	381 719	30 252	332 293
Satunnaiset tuotot	245 737	62 205	37 885	145 647
Satunnaiset kulut	-262 208	-158 351	-26 079	-77 778
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	75 482	24 990	7 936	42 555
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	-14 181	-4 858	-4 350	-4 973
KOKONAISTULOS	789 095	305 705	45 645	437 745
Tilinpäätössiirrot yhteensä	3 606	-1 366	-6 494	11 466
Laskennallinen palkkakorjaus (palautus)	445 187	130 117	8 401	306 669
TILIKAUDEN TULOS	1 237 949	434 484	47 553	755 912

1) pl. käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot

2) pl. käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot

Liitetaulukko 2. Rakentamisen taseet 2010

TASEET	F Rakentaminen yhteensä	41 Talonrakentaminen	42 Maa- ja vesirakentaminen	43 Erikoistunut rakennustoiminta
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
Pysyvät vastaavat yhteensä	7 276 039	2 442 116	1 476 487	3 357 436
Vaihto-omaisuus yhteensä	5 423 499	3 461 543	839 094	1 122 862
Rahoitusomaisuus yhteensä	9 278 050	3 402 142	1 132 370	4 743 538
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	14 701 550	6 863 686	1 971 464	5 866 400
Vastaavaa yhteensä	21 977 589	9 305 801	3 447 952	9 223 835
Oma pääoma yhteensä	6 785 468	2 681 818	618 485	3 485 164
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	242 605	31 380	47 120	164 106

TASEET	F Rakentaminen yhteensä	41 Talonrakentaminen	42 Maa- ja vesirakentaminen	43 Erikoistunut rakennustoiminta
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
Pakolliset varaukset yhteensä	198 768	128 519	51 741	18 508
Vieras pääoma yhteensä	14 750 748	6 464 084	2 730 606	5 556 057
Vastattavaa yhteensä	21 977 589	9 305 801	3 447 952	9 223 835

Liitetaulukko 3. Rakentamisen tunnusluvut 2010

TUNNUSLUVUT	F Rakentaminen yhteensä	41 Talonrakentaminen	42 Maa- ja vesirakentaminen	43 Erikoistunut rakennustoiminta
Yritysten lukumäärä	41 364	17 489	1 011	22 864
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, 1000 euroa	24 300 471	10 786 045	3 258 306	10 256 120
Jalostusarvo, 1000 euroa	8 083 164	2 889 367	1 095 834	4 097 964
Henkilöstön lkm	145 476	52 305	16 880	76 292
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	628 498	162 263	82 319	383 916
Liikevaihto/henkilöstö, 1000 euroa	165	204	192	133
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1.3	1.3	1.3	1.3
Käyttökate-%	7.4	6.3	7.3	8.6
Rahoitustulos-%	6.0	4.8	5.0	7.4
Nettotulos-%	3.1	3.5	0.9	3.2
Kokonaistulos-%	3.2	2.8	1.4	4.3
Kokonaispääoman tuotto-%	6.2	6.4	4.3	6.6
Omavaraisuusaste, %	34.7	30.8	25.4	41.4
Kokonaisvelat/liikevaihto-%	56.0	58.0	60.4	52.5

Rakentamisen tilinpäätöstilaston laatuseroste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 2006 - 2010.

Tilasto sisältää myös liikevaihdon ja kulujen erittelytietoja. Kulujen erittelyt koskevat tuloslaskelman eriä aineet ja tarvikkeet, ulkopuoliset palvelut ja liiketoiminnan muut kulut. Nämä tiedot julkaistaan STATFIN-palvelutietokannassa omina tauluina.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmiteltynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myynti- ja fuusiovoitot sekä myynti- ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden myyntivoitot - fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset - vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäättösirtojen kertymä}}{\text{Tase - saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä - saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan:

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon- ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Tilinpäättötilastojen pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336).

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppe, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset. Kunnalliset liikelaitokset sisältyvät tilastoon energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialoilta.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja noin 5 000 yritykseltä. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta tiedustelun piiriin kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10 – 50 henkilöä työllistävistä yrityksistä tiedusteluun on valittu yritykset satunnaisotannalla. Tiedustelun piiriin kuuluu myös joitain henkilöstömäärältään pienempiä yrityksiä sekä kaikki kunnalliset liikelaitokset.

Omassa tiedustelussa kerätään liikevaihdon ja kulujen erittelyn tietoja, investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 12, 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008). Vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten tiedot tarkistetaan yritysakohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelma- ja tasetiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitustiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Lopulliset tiedot eroavat jonkin verran ennakkollisista. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakkossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineita.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Suomen yritykset -julkaisussa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutus toiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot tämän jälkeen helmikuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu alkaen vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta STATFIN-palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

Tilastovuoden 2008 julkistamisen yhteydessä tilinpäätöstilastoissa otettiin käyttöön uusi toimialaluokitus TOL 2008. Toimialaluokituksen käyttöönotto muuttaa useiden toimialaryhmien rakennetta siten, että tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia toimialaluokituksella TOL 2002 julkistettuihin lukuihin.

Tilastovuonna 2008 uudistettiin myös henkilöstön lukumäärän laskentatapaa. Henkilöstön lukumäärä saadaan tilinpäätöstilastoihin nyt kokonaan yritysrekisteristä ja se noudattaa yritysrekisterin vuositilastossa määriteltyä kokovuosityöllisen määritelmää.

Edellä mainitut toimiala- ja henkilöstömuutokset on huomioitu uudessa aikasarjassa, joka on tehty tilastovuodesta 2006 lähtien. Vanhan toimialaluokituksen TOL 2002 ja henkilöstön lukumäärän mukaisen aikasarjan viimeinen tilastovuosi on 2008.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäinen aikasarja 1999 - 2008 TOL 2002 -luokituksella ja 2006 - 2010 TOL 2008 -luokituksella. Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Lisätietoja

Seija Kolehmainen 09 1734 2237

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Rakentamisen tilinpäätöstilasto 2010, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5328 (pdf)